

בסערת הכיבוש פרצו שני אנשי 'צבא לבנוק הירדני' - לאן נעלם הכסף?

חטיבת הראל גלש במורדות המזרחיים של הרייהודה לעבר יריחו. יחידת הטנקים חצתה את העיר מתוך כוונה להמשיך לעבר גשר אלנבי. אולם בבתי שונים נותרו קיני התנגדות, מהם צלפו לעבר יחידות צה"ל, ואז, כשהעיר עוד אינה מטוהרת וברחובותיה שורקים כדורים ופגזים, יצא זחל"ם בודד לעבר אחת הכיכרות המרכזיות שברחובה הראשי של יריחו.

הזחל"ם עצר ליד הכיכר. החיילים התפרסו להגנה היקפית מעל הזחל ואילו אחרים קפצו אל המדרכה הסמוכה והחלו לפרוץ את תריסי-הברזל של סופרמרקט ג'באשי. החיילים חדרו לחנות והחלו להוציא ממנה זחל"ם שלהם מכל הבא ליד: שימורי-מזון, משי-קאות, שקי-אורז ושקי-סוכר.

★ ★ ★ ניתוק מן הדרגים

בשיחזור קרב לצרכי הסרטה בלטרון, הופיעו במקום חוקרי ה-משטרה הצבאית (מצי"ח). הם ניגשו ערכו חיפוש בכליו. לאחר מכן הודיעו לו כי הוא עצור. ההאשמה: הוא נחשד בעיניהם כשותף לשוד הבנק ביריחו. כעבור מספר ימים חזרה התמונה. אנשי המצי"ח הופיעו ביחידה, ועצרו

בחיפוש שנערך בכליהם ובחפציהם האישיים של השניים לא התגלה דבר. אף-על-פי-כן הועמדו השניים לדין. מכיון שכל כסף ירדני לא נמצא ברשות שני החשודים ובעדויות שגבו החוקרים לא נמצאה עדות שאמנם שדדו השניים את הבנק, הם הואשמו לפי שני סעיפי אישום צבאיים:

- שימוש בלתי חוקי בנשק, לפי סעיף 58 של חוקת השיפוט הצבאית.
- התנהגות שאינה הולמת תפקיד, לפי

גירסה שונה לגמרי על מה שהתרחש בבנק של ירדן ביריחו. הייתי בתוך הסופר-מרקט כאשר שמעתי לפתע יריות מבחוץ. הייתי אז עמוס בבקבוקי משקאות. זרקתי את הכל ורצתי החוצה. ראיתי את חיילי הזחל"ם יורים ברובים, בעוזים ובמכונות-היריה 0.5 שעל הזחל"ם לעבר החלונות של הבית ממול. באותו זמן לא ראיתי ולא ידעתי שזה בנק.

"לא חשבתי הרבה ומיד זינקתי לעבר דלת הבית אליו ירו החיילים. רציתי לטהר אותי. חשבתי שיריים משם אלינו. דלת-הכניסה היתה פתוחה. עליתי במדרגות. גם דלת הכניסה היתה כבר פרוצה. יריתי כמה צרורות ורק אז גיליתי שאני נמצא בתוך בנק. לא היה שם אף אחד. ערכתי סוור בחורים. ראיתי את תא הקופאי. מאחוריו היה הקיר הרוס. בפנים היתה קופת הבנק. היא היתה פתוחה. מסביבה היו מפורקים שקים מלאים כסף. היה חושך בחדר. הרמתי כמה מהשקים והוצאתי אותם לחדר השני.

אפילו התקבל טענתם כי לא לקחו ממנו כסף?

● מדוע מיהרו להסתלק מהמקום אחרי שיצאו מהבנק למרות שלא השלימו את איסוף המצרכים שהוציאו מתוך הסופר-מרקט?

כי מה שברור הוא, כי בשעה היו בתוך הבנק, עדיין היו בתוך חדר-הקופה שקי-כסף רבים. התעלומה היא להיכן נעלמו שקי-כסף אלה עד שבאו הסורקים למקום, זמן קצר יותר מאוחר, בעיר שאיש מתוך כל תושביה לא העז אפילו להסתובב ברחובותיה?

★ ★ ★ חלק מן המזחמה

יריחו עצמה לא התרגש איש מהמשיך פס שנערך לשני אנשי הצבא. התושבים אפילו לא ידעו על כך. על שוד הבנק לא הגיש איש תלונה למשטרה או לצבא.

שוד הבנק ביריחו

מדוע ולחזור ליריחו בעיצומם של הקרבות כדי לפרוץ סופרמרקט ולהרויק את הסחורה מעל מדפי? לחיילים

היה הסבר הגיוני לכך. הם סיפרו כי בי-מהלך הקרבות נותקה היחידה מן הדרגים שנעו מאחריה. הדרגים הם שיירות האספקה הגישאות את מלאי הולק, התחמושת והמזון. אחרי שאולו מנות-הקרב שלהם, נשארו חיילים, בגלל הניתוק, ללא מזון.

הם גם לא הואשמו ולא הועמדו לדין בגלל פריצת הסופרמרקט. המעשה עליו נקראו לתת את הדין אירע אחרי פריצת הסופר-מרקט.

★ ★ ★ תגלית חמורה

כאשר הושלם כיבוש יריחו, החל חייל-המצב לסרוק את העיר ולבדקה. עוצר הוכרו בעיר. איש מהתושבים שנשארו בה לא הסתובב ברחובות. ואז גילו הסורקים תגלית חמורה.

אחד משלושת הבנקים שבעיר היה פרוץ. היה זה הבנק של ירדן. החנויות שבקומת הקרקע של הבנק, חנויות-מכולת ברובן, עלו באש ונשרפו. דלת הכניסה לבנק, השוכן בקומה השניה של הבניין, היתה מגוקבת כדורים ככברה.

כשעלו הסורקים אל הבנק התגלה לעיניהם מחזה כמו לאחר שוד אלים. דלת הכניסה לבנק היתה פרוצה. בפנים היה הקיר, שהוביל אל קופת הבנק, מאחורי תא הקופאי, הרוס כולו. הקופה עצמה היתה פתוחה. מי סביבה היו מפורקים מספר שקי-כסף ריקים. הסכום שהצליחו הסורקים למצוא בקופת הבנק הסתכם ב-30 דינרים של כסף.

הבנק של ירדן הפרוץ היה בדיוק מול ה-סופרמרקט של האחים ג'באשי

אלא שאו, שעות מספר לאחר שוך ה-קרבות במקום, לא העלה איש בדעתו כי במקום בוצע שוד.

★ ★ ★ לחישות, רינונים ומצי"ח

דברים התגלגלו הרבה יותר מאוחר. ה-היו אלה כובשי יריחו, חיילי חטיבת הראל, שהחלו לגלגל ביניהם לבין עצמם סיפורי לחישות על "שוד הבנק ביריחו". הדברים הגיעו עד לאוני מפקד החטיבה, אורי בן-ארי. כאשר שמע את הרינונים על השוד הזמין את חוקרי המשטרה הצבאית לחקור אם יש בסיס לשמועות. וכך אירע שבאחד הימים,

זהו הבנק של ירדן במרכז יריחו ש-נפרץ ביום הכיבוש וקופתו רוקנה כלי. בקומת הקרקע נראות חנויות המכולת של הבנק שחועלו

שמתי אותם על הדוכן, סתם מתוך סקרנות כדי לראות מה יש בהם. אז נכנס אחרי לבנק קראתי לו לבוא ולראות מה מצאתי. אחריו נכנס גם הוא יעץ לנו לצאת מהמקום ותיכף יצאנו משם, מבלי שלקחנו סיפורו פרטים, חזר והדגיש: "לא לקחנו שום כסף."

היה זהה ברוב ה-פרטים, חזר והדגיש: "לא לקחנו שום כסף."

★ ★ ★ התעלומה

חקירת השתי וערב שנערכה ל-נאשמים על-ידי התביעה ובית-המשפט, בראשותו של נשיא בית-הדין הצבאי בפיקוד המרכז, סגן-אלוף יעקב ארנון, ערב פסק-הדין שיינתן בימים הקרובים, התבקשו ה-נאשמים לענות על כמה שאלות, שהחמורות בהן היו:

● מדוע מצאו לנכון להכנס אל הבנק,

סעיף 150 של חוקת השיפוט הצבאית. האשמות חמורות

התביעה, שהסתיעה בעדים רבים, ה-כולם מקרב חיילי הזחל"ם בו חדר אל יריחו, האשימה את השניים כי פרצו בעזרת יריות מכונת היריה של ה-זחל"ם את דלת הברזל של הבנק וכי חדרו לתוכו, כשהקרבות ביריחו עצמה טרם הסתיימו.

עדות אחת בלבד האשימה באשמה יותר חמורה. אחד החיילים העיד בבית-המשפט כי ראה את חוזרים מהבנק אליו פרצו.

אחרי שהושלמה פריצת הסופרמרקט, כשב-ידיהם שקיות כסף. אולם עדות זו לא ה-טייעה בכל עדות נוספת.

★ ★ ★ שקים מלאים כסף

יתחילה סרבו לשתף פעולה עם חוקריהם, גוללו בבית-המשפט